

Wydawca:

Katedra Handlu Zagranicznego
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

ul. Rakowicka 27, 31-510 Kraków
www.khz.uek.krakow.pl – zakładka Specjalność HZ
e-mail: ekhz@uek.krakow.pl

Trade - in

Newsletter Handlu Zagranicznego

CZASOPISMO STUDENCKIE POŚWIĘCONE PROBLEMOM HANDLU ZAGRANICZNEGO NR 8/2019

ŚWIAT

Ant Financial to część chińskiego koncernu Alibaba, która odpowiada za inwestycje finansowe. Jest uznawana za najcenniejszy startup świata, choć formalnie stanowi część imperium Jacka Ma, notowanego na giełdzie od 2014 roku. Wartość firmy jest szacowana na co najmniej 150 mld dolarów, a z jej usług korzysta 588 mln Chińczyków, czyli ponad jedna trzecia populacji kraju. Według danych z końca 2018 roku fundusz dysponował łącznie środkami o wartości 168,26 mld dolarów.

EUROPA

Wolność w Internecie stoi pod znakiem zapytania? Parlament Europejski w Strasburgu w dniu 26.03.2019 r. poparł unijną dyrektywę o prawach autorskich. Nowa dyrektywa ma zmienić zasady publikowania i monitorowania treści w Internecie. Przepisy wzbudzają jednak sporo kontrowersji. Przeciwnicy tych regulacji ostrzegają przed cenzurą w Internecie i końcem wolności w sieci. Zwolennicy wskazują natomiast, że zmiana prawa jest konieczna, by chronić twórców i dostosować przepisy do otaczającej nas rzeczywistości. Proponowane przepisy przewidują, że giganci internetowi, np. platformy takie jak Facebook, będą musiały płacić, jeśli korzystają z pracy artystów i dziennikarzy. Google już zapowiedziało w ramach walki ze zmianami prawa w UE, iż po wdrożeniu dyrektywy może usunąć z krajów członkowskich usługę Google News.ami.

POLSKA

Dwóch polskich przedsiębiorców – P. Grabowski i M. Piosik – zdecydowało się uruchomić akcelerator o nazwie foodtech.ac. Jest to program dla startupów mających ciekawe rozwiązania dla branży spożywczej, który ma pomóc uruchomić potencjał drzemiący w ich projektach. Akcelerator jest otwarty dla tych przedsiębiorców, którzy mają pomysł, jak zmienić na lepsze branżę spożywczą i zmniejszyć jej negatywny wpływ na środowisko. Do akceleratora może aplikować każdy, kto ma pomysł na biznes lub gotowe rozwiązanie dla branży spożywczej, rolnej lub pokrewnych. Mogą to być np. biodegradowalne i jadalne opakowania, zamienniki białek zwierzęcych, ekoprodukty.

W NUMERZE:

- o tym, co po Brexicie mogą stracić polscy przedsiębiorcy,
- o związkach plastikowych nakrętek i CO₂ z handlem światowym,
- o różnicach rozwoju społeczno-gospodarczego w grupie Wyszehradzkiej,
- a także odpowiedź na pytanie, czy filozof może zostać menadżerem.

**KATEDRA
HANDLU
ZAGRANICZNEGO
UEK**

Nobel, klimat, handel. I my

dr Wojciech Zysk – adiunkt w Katedrze Handlu Zagranicznego, od ponad 20 lat związany z UEK Kraków. Zainteresowania naukowe: bezpośrednie inwestycje zagraniczne, międzynarodowy handel usługami, Fair Trade, społeczna odpowiedzialność firm (CSR) w dobie globalizacji i internacjonalizacji

Rozpoczął się letni semestr bieżącego roku akademickiego. Wokół naszej *Alma Mater* obserwujemy świeży powiew wiosny, przyroda budzi się do życia, ptaki śpiewają, za moment wybuchnie prawdziwa soczysta zieleń. Za oknami dzień coraz dłuższy, a dobra pogoda zachęca do towarzyskich spotkań i wycieczek w „piękne okoliczności przyrody”. P.T. Studenci z innych miejscowości zjechali ponownie do naszego kochanego Krakowa, ruszyły nowe zajęcia, ktoś ma jeszcze zaległe sprawy z poprzedniego semestru, powoli wchodzimy wszyscy w sprawny uczelniany rytm.

Być może w pierwszych dniach wiosennego studiowania nie do wszystkich dotarły dwie ważne wiadomości. Pierwsza o przyznaniu przez Królewską Szwedzką Akademię Nauk Nagrody Nobla w dziedzinie ekonomii, którą za rok 2018 otrzymali William D. Nordhaus (profesor ekonomii na Uniwersytecie Yale w Connecticut) i Paul M. Romer (profesor Uniwersytetu Nowojorskiego, do niedawna główny ekonomista Banku Światowego). Stworzyli oni nowatorskie metody, które pozwalają na opisanie i zbadanie długookresowego zrównoważonego wzrostu w gospodarce światowej i dobrobytu ludności – a są to realne i ważne problemy gospodarki światowej. Metodologiczny wkład laureatów polega na wskazaniu przyczyn, ale też konsekwencji innowacji technologicznych i zmian klimatycznych. Krótko mówiąc: innowacje łagodzą zmiany klimatu, a ten bardzo dynamicznie zmienia się na skutek działań człowieka.

Druga wiadomość powiązana jest z pierwszą. Otóż opublikowano najnowszy raport Intergovernmental Panel on Climate Change (to naukowe i międzyrządowe ciało doradcze ONZ), w którym wskazano, że należy ograniczyć globalny wzrost temperatury do 1,5 stopnia Celsjusza do końca wieku. Raport IPCC został opracowany przez zespół autorski liczący 91 naukowców z 40 krajów, a jego treść bazuje na 6.000 publikacji naukowych. W opracowaniu wskazano, iż w celu ograniczenia wspomnianego wzrostu temperatury globalna emisja CO₂ musi spaść o około 45% poniżej poziomu notowanego w 2010 r. Wiąże się to z planami innowacyjnego wychwytywania CO₂ z atmosfery Ziemi i planami nieprzekroczenia prognozy 1,5 stopnia Celsjusza (uznawanego za ostatni poziom bezpieczeństwa klimatycznego) w 2030 r. Jeżeli przekroczymy tę wartość – to zmiany klimatu mogą stać się nieodwracalne. Spodziewane są ekstremalne zjawiska pogodowe (susze, tornada, grad w tych częściach świata, które wcześniej tych zjawisk nie doświadczały), pustynnienie wielu obszarów, katastrofy naturalne oraz... topnienie lodów Grenlandii i Antarktydy, co może skutkować podnoszeniem się poziomu oceanów i zmiany w cyrkulacjach prądów morskich. Prognozuje się realną groźbę zalania terenów zamieszkałych przez dużą liczbę ludności, zwłaszcza na małych wyspach czy w deltach rzek (polecamy lekturę o alarmujących apelach rządów państw znajdujących się na już zalewanych wyspach leżących na Ocenie Indyjskim czy Spokojnym – Kiribati, Maledivy, Tuvalu, Seszele...). W czarnym scenariuszu proszę wyobrazić sobie całkowite zalanie przez wodę Florydy, delty Missisipi, Holandii, delty Nilu czy naszych rodzimych Żuław lub Trójmiasta... Oby to tego nigdy nie doszło!

Dodajmy, iż konkluzje raportu IPCC były naukową podstawą do negocjacji na szczycie klimatycznym COP24, który odbył się w Katowicach w dniach 3–14 grudnia 2018 r. (<http://cop24.katowice.eu>). Aby zastanowić się, jak prognozowane – w jakże nieodległej przyszłości – zmiany klimatu mogą wpłynąć na światową wymianę handlową oraz zmiany w zglobalizowanym gospodarce warto pokusić się o odpowiedzi na następujące pytania:

- Jeżeli podniesie się znacząco poziom mórz i oceanów – co stanie się z miastami i obszarami położonymi na wybrzeżach (pola uprawne, lasy) czy w deltach rzek?
- Jak zareagują bogate społeczności krajów rozwiniętych, a jak rozwijających się i najstabiliej rozwiniętych?

- Czy zwiększy się liczba uchodźców ekonomicznych?
- Co stanie się z portami morskimi, przez które przechodzi lwia część towarów w handlu międzynarodowym?
- Co stanie się ze specjalnymi strefami ekonomicznymi, które często ulokowane są blisko portów morskich?
- Jak wpłyną następstwa zmian klimatycznych na nasze codzienne życie? Na ceny towarów, w tym żywności? Na dostęp do pitnej wody czy energii elektrycznej?

Warto zastanowić się, jak każdy z nas może zadbać o zasoby przyrody. Rok 2030 tylko na papierze wydaje się odległy. Wypada zgodzić się z tegorocznymi noblistami, że model intensywnego światowego wzrostu gospodarczego może rodzić poważne skutki uboczne oraz konsekwencje dla nas wszystkich.

Koniec ery plastiku?

Parlament Europejski przegłosował w październiku 2018 r. dyrektywę w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko. Ministrowie krajów UE porozumeli się w grudniu ubiegłego roku w sprawie nowych przepisów, które mają ograniczyć liczbę plastikowych śmieci trafiających do mórz. Tymczasowe porozumienie musi jeszcze zostać formalnie zatwierdzone przez Parlament Europejski

i Radę. Gdy to nastąpi, nowa dyrektywa zostanie opublikowana w Dzienniku Urzędowym UE, a państwa członkowskie będą miały dwa lata na jej wdrożenie.

Według Komisji Europejskiej ponad 80% odpadów morskich to tworzywa sztuczne (rocznie do mórz i oceanów trafia 8 mln ton plastików!) Ze względu na powolny rozkład tworzywa sztuczne gromadzą się w morzach, oceanach i na plażach w UE i na całym świecie. Plastikowe pozostałości są znajdowane w organizmach zwierząt – m.in. żółwi, fok, wielorybów, ptaków, ryb i skorupiaków – a zatem, jak informuje Komisja, są też częścią łańcucha pokarmowego człowieka. Dyrektywa będzie miała duży wpływ na branżę spożywczą i gastronomiczną. Na liście produktów zakazanych na rynku europejskim od 2021 r. będą produkty zrobione z plastiku ulegającego degradacji tlenowej, np. torby, czy opakowania oraz pojemniki fast-food zrobione ze spienionego polistyrenu. Chodzi przede wszystkim o jednorazowe plastikowe talerzyki, sztucce czy patyczki higieniczne, które można zastąpić innymi odpowiednikami. To właśnie one odpowiadają za 70% odpadów morskich.

Karolina Mazur,
studentka II roku
specjalności
Handel Zagraniczny

Brexit a wymiana handlowa Polski z Wielką Brytanią

Monika Lachendro,
studentka II roku
specjalności
Handel Zagraniczny

Zapoczątkowana przez referendum w 2016 r. potoczna nazwa procesu opuszczania przez Wielką Brytanię Unii Europejskiej – Brexit – wciąż nie znika z pierwszych stron gazet. Eksperti z wielu krajów wciąż debatują nad jego możliwymi pozytywnymi, jak i negatywnymi skutkami. W jaki więc sposób obecna sytuacja może odbić się na wymianie gospodarczej naszego kraju z Anglią? Wielka Brytania odgrywa ważną rolę dla gospodarki Polski. Znajduje się ona w pierwszej dziesiątce partnerów handlowych naszego kraju. Szczegółne miejsce zajmuje w polskim eksporcie – jest trzecim największym rynkiem zbytu dla towarów polskich przedsiębiorców. W ubiegłym roku aż 58,2 mld złotych wpływów z eksportu przypadło właśnie na Zjednoczone Królestwo. Jest to również państwo, z którym Polska uzyskuje wysokie dodatnie saldo obrotów handlowych.

Jedną z kluczowych obaw związanych z Brexitem w odniesieniu do wymiany handlowej jest możliwość wprowadzenia cef na towary europejskie wysyłane do Wielkiej Brytanii. Aktualnie dzięki zagwarantowanym swobodom jednolitego rynku wymiana ta odbywa się bez żadnych barier. Wprowadzenie dodatkowych opłat zdecydo-

wanie utrudniłoby handel przez wpływ na cenę towarów i możliwe zmiany w popycie brytyjskich konsumentów i przedsiębiorstw. W rezultacie oznaczałoby to konieczność poszukiwania przez polskich producentów nowych rynków zbytu. Brexit oznacza może również spore problemy dla polskiej branży transportowej, która w ostatnich latach stała się jednym z liderów w tej działalności na Wyspach. Rocznie do Wielkiej Brytanii wjeżdża ponad dwa miliony ciężarówek, z czego aż 23% stanowią samochody ciężarowe pochodzące z Polski. Nowe uregulowania i przepisy będą stanowić znaczną barierę dla działalności naszych firm transportowych, które mogą utracić swoich dotychczasowych klientów przez zwiększone koszty obsługi transakcji.

W kontekście Brexitu ważną kwestią dla Polski – jako beneficjenta netto unijnego budżetu – jest również znacząca rola Wielkiej Brytanii jako jego płatnika netto. Posiada ona wkład średnio na poziomie 10 mld GBP. W szczególności dla polskich eksporterów wyjście Wielkiej Brytanii z UE może wiązać się między innymi z mniejszymi środkami przeznaczonymi na dofinansowania działalności eksportowej.

Filozofia menadżerska czy menadżer filozoficzny?

Z Joanną Wroną, absolwentką specjalności Handel Zagraniczny (rocznik 2011), Transformation Manager w Aon rozmawia dr Wojciech Zysk

Dlaczego wybrała Pani studia na specjalności Handel Zagraniczny?

Zawsze byłam przekonana, że jestem humanistką i Handel Zagraniczny wybrałam jako swój drugi kierunek studiów. Równolegle studiowałam filozofię, potrzebowałam nauczyć się czegoś bardziej praktycznego, a program studiów HZ wydał mi się bardzo rozwojowy i przyszłościowy. Okazało się, że filozofię i ekonomię z powodzeniem można łączyć!

W jaki sposób zaczęła się Pani kariera zawodowa?

Zaczynałam jeszcze na studiach jako młodszy księgowy w jednej z krakowskich firm outsourcingowych, gdzie zajmowałam się początkowo audytem wewnętrznym, potem zwrotami i oszustwami płatniczymi. Było to w czasach nie aż tak odległych, ale wówczas firm tego typu w Krakowie nie było zbyt dużo. Nauczyłam się jak działa rynek dużych korporacji i jak odnaleźć się w międzynarodowym środowisku. Były to bardzo cenne doświadczenia związane z pracą w międzynarodowym zespole i ludzie, których zawsze będę pamiętać i mile wspominać.

Jak rozwijała się Pani kariera zawodowa?

Od samego początku byłam otwarta na zmiany i chciałam poszerzać horyzonty, a praca w tak dużej organizacji daje ku temu nieograniczone możliwości. Podejmowałam się różnych zadań, od tych typowo analitycznych i księgowych po kierowanie zespołem i projektami. Byłam księgową, *team leaderem*, kierownikiem projektu dla przeniesienia biura w Krakowie, przenosiłam procesy z zagranicy do Krakowa i z Krakowa do Indii, szukałam nowego miejsca dla procesów biznesowych w Manili. W pierwszej firmie, do której trafiłam pracowałam dość długo, bo aż 10 lat i zdecydowałam, że kierowanie projektami w środowisku międzynarodowym jest tym, co chcę kontynuować. Obecnie zajmuję się zarządzaniem projektami i zmianą w dużej międzynarodowej korporacji.

Jak wygląda pozycja firmy, w której Pani aktualnie pracuje?

Firma Aon obecna jest w Polsce od 1992 r. i zatrudnia ok. 1400 osób,

z czego ponad 1200 osób w Krakowie. Jest częścią globalnej korporacji Aon z biurami znajdującymi się w 120 krajach na całym świecie i pozycją lidera w zarządzaniu ryzykiem, pośrednictwie ubezpieczeniowym, doradztwie i zarządzaniu kapitałem ludzkim.

W jakich krajach Pani pracowała i na jakich stanowiskach?

Na poprzednim stanowisku jako *transition manager* podróżowałam bardzo dużo, przede wszystkim do Niemiec, ale też do Finlandii, Austrii, Indii, na Filipiny. Ponieważ w międzyczasie na świecie pojawili się moi synowie, mocno ograniczyłam wyjazdy zagraniczne, co w dzisiejszej globalnej wiosce w żaden sposób nie przeszkadza w prowadzeniu działalności biznesowej. Technologia działa na naszą korzyść, umożliwia organizowanie tele- i wideokonferencji, dzięki którym możemy przenieść się do innej części globu bez wy-

Joanna Wrona

chodzenia z biura czy domu. Więc na obecnym stanowisku fizycznie pracuję z Polski, ale praktycznie jestem również w USA, Indiach, Wielkiej Brytanii i innych krajach, z którymi codziennie mam kontakt.

Na czym obecnie polega Pani praca?

Na obecnym stanowisku zajmuję się zarządzaniem projektami i zmianą. *Transforma-*

tion Manager to rola *Transition Managera* poszerzona o usprawnianie procesów niejako przy okazji ich przenoszenia z jednego kraju do drugiego. Wymaga analizy sytuacji biznesowej w konkretnej lokalizacji oraz szczegółowego planowania, realizacji i oceny ryzyka.

Jakie zasoby wiedzy zdobyte na studiach na specjalności HZ przydają się w pracy zawodowej?

Są to wszelkie zagadnienia makroekonomiczne i związane z zarządzaniem, chociażby dotyczące kursów walutowych, macierzy decyzyjnych, analiz statystycznych. To zrozumienie międzynarodowych zależności, rynku pracy, również aspektów kulturowych i powiązań między organizacjami międzynarodowymi. Kiedy pomyślę o swoim dniu pracy na przestrzeni lat, to z wiedzy zdobytej na studiach korzystam niemal codziennie.

Kiedy już prawie wszystko było gotowe i kontrakt podpisany okazało się, że deweloper nie spełnia pewnych bardzo istotnych wymogów formalnych, a co gorsze, bardzo dobrze to przed nami ukrył. W ciągu tygodnia musieliśmy razem z zespołem podjąć decyzję o zmianie lokalizacji biura, przedstawić nowe szacunki i zmienić cały plan projektu tak, żeby straty były jak najmniej odczuwalne. Rozwiązanie to było dość drastyczne, ale z perspektywy czasu wiem, że jedyne możliwe.

Co poradziliby Pani studentom myślącym o swojej karierze zawodowej?

Studentom radzę, żeby dopóki studiują nie zamykali się w jednej dziedzinie wiedzy, bo to nieprawda, że umysł ścisły może zajmować się jedynie matematyką, a umysł humanistyczny filozofią. A kiedy już wkroczycie w życie zawodowe, radzę żeby nie bać się zmian. Każda zmiana coś wnosi i czegoś nas uczy, nawet jeżeli początkowo wyda-

Czy lubi Pani pracę w międzynarodowym otoczeniu?

Oczywiście i nie wyobrażam sobie innej! Po tylu latach w otoczeniu międzynarodowym praktycznie wrasta się w nie i żyje w kilku(nastu) krajach na raz.

Co najbardziej przeszkadza w prowadzeniu biznesu w skali międzynarodowej?

Strefy czasowe. Cała reszta to przeszkody subiektywne.

Jaka była najtrudniejsza w Pani karierze sytuacja biznesowa?

Szczegółów zdradzić nie mogę, ale chodziło o budowę biura w jednym z azjatyckich krajów.

Je się być niekorzystna. W większości skupiamy się na tym, żeby coś zaplanować, ale dużo ważniejsza od planu jest umiejętność jego dostosowania do sytuacji zachodzących wokół. Do tego potrzebny jest umysł otwarty, czyli zdolny do zmiany zdania, kiedy wszyscy wokół mówią o konsekwencji.

Co Pani najmilej wspomina z czasów studenckich?

Poza studenckim życiem, które zapewne wszyscy mieszkańcy krakowskich akademików wspominają z łezką w oku, bardzo pozytywnie i ciepło myślę o wszystkich trzech obronach prac, atmosferze w trakcie i po, pamiętam nawet sale, w których się broniłam, komisje egzaminacyjne i pogodę na zewnątrz. Takich obron życzę wszystkim!

Jak rozwijają się kraje Grupy Wyszehradzkiej?

Od przeszło dwóch stuleci ekonomiści zastanawiają się nad kluczowym pytaniem, jaka jest przyczyna nierówności w zamożności państw. Dlaczego wybrane państwa są zamożne, a pozostałe biedne? Z jakiego powodu w jednych państwach żyje się lepiej, a w innych poziom życia jest na niskim. Z tą problematyką ściśle wiąże się termin „rozwój gospodarczy”. Termin powszechnie używany, którego istota wydaje się jasna, czy wręcz oczywista. W języku codziennym często posługujemy się terminami wzrost gospodarczy, rozwój gospodarczy synonimicznie. Na gruncie rozważań naukowych wskazać należy jednak semantyczne różnice.

Na początku należy uzmysłowić sobie, że nie ma rozwoju bez wzrostu, dlatego niezwykle istotną kwestią jest, aby poprawnie zdefiniować wzrost gospodarczy. Wzrost gospodarczy, określane jako przyczyna rozwoju, jest pojęciem wąskim, odnoszącym się wyłącznie do ilościowego wymiaru gospodarki. Rozwój gospodarczy natomiast łączy w sobie płaszczyznę ilościową, jak i jakościową¹. Technicznie rzecz ujmując, rozwój gospodarczy oznacza proces wzrostu gospodarczego z równoczesnymi przekształceniami gospodarki, zmieniającymi jej cechy i własności. Taki proces rozwojowy sprzyja zwiększeniu i zmianie struktury zdolności wytwórczych gospodarki. Przy ocenie efektów tego procesu warto wziąć pod uwagę rozwój społeczny, dzięki któremu następuje stały wzrost pewnych dowolnych, ale zarazem istotnych dla społeczeństwa zmiennych. Ów wzrost uwidacznia się najlepiej w poprawie warunków życia, zmianie stosunków społecznych oraz zaspokojeniu zbiorowych potrzeb społeczeństwa².

W obecnym czasie w Europie to właśnie region Europy Środkowej uznawany jest za obszar z największym potencjałem rozwojowym. Niewątpliwie Polska, która leży w tym regionie, jest państwem dynamicznie rozwijającym się i poprawiającym jakość życia swoich obywateli. Mając na uwadze wzmoczoną ostatnimi czasy integrację Polski z krajami Grupy Wyszehradzkiej, warto się

zastanowić, jak na przestrzeni kilkunastu minionych lat kształtował się poziom rozwoju gospodarczego w krajach Grupy Wyszehradzkiej.

Grupa Wyszehradzka (V4) powstała w lutym 1991 r. jako nieformalna struktura regionalna zrzeszająca państwa Europy Środkowej: Polskę, Czechy, Słowację i Węgry. Kraje te – połączone wspólnymi doświadczeniami powojennej epoki dominacji ZSRR nad Europą środkową i przełomowego 1989 r. – w ciągu minionych trzech dekad przebyły trudną drogę głębokiej transformacji systemu ekonomicznego z ustroju gospodarki socjalistycznej (centralnie planowanej) do modelu wolnorynkowego. Od początku celem nadrzędnym krajów należących do V4 było wejście do Unii Europejskiej. Cel ten był postrzegany jako aspiracja przezwyciężenia sztucznych podziałów na Starym Kontynencie poprzez wzajemne wspieranie się.

Zjawisko rozwoju gospodarczego charakteryzuje przede wszystkim wielowymiarowością. Z faktu

Bartosz Haberka – absolwent specjalności Handel Zagraniczny (rocznik 2018), obecnie pracuje w banku inwestycyjnym Brown Brothers Harriman

tego wynika, iż nie ma jednego sposobu, czy miary, która w prawidłowo ewaluuje poziom rozwoju gospodarczego państw. Najczęściej przywołuje się wskaźniki oparte na Systemie Rachunków Narodowych, czyli PKB *per capita* oraz DNB

¹ J. Brèmodn, J.F. Couet, M.M. Salort, *Kompendium wiedzy o ekonomii*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006, s. 105.

² S. Lis, *Współczesna Makroekonomia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2011, s. 65.

Grupa Wyszehradzka

per capita. Niestety nie dają one pełnego obrazu o stanie rozwoju społeczno-gospodarczego, ponieważ odnoszą się tylko do wąskiego przedziału potencjału gospodarki. Miary indeksowe charakteryzują się większą dokładnością analizy. Skupiają się one na wielowymiarowym dobrobycie, poziomie życia mieszkańców oraz poziomie rozwoju. Najbardziej znanymi wskaźnikami tej grupy są: Wskaźnik Dobrobytu Ekonomicznego Netto, Indeks Rozwoju Społecznego (*Human Development Index*).

W niniejszym artykule wykorzystano metodę wzorca rozwoju Hellwiga, która posłużyła do stworzenia syntetycznej miary rozwoju gospodarczego państw V4. By osiągnąć jak najdokładniejszy i najwierniejszy rzeczywistości wynik, wybrano dwanaście wskaźników stymulujących, jak i destymulujących rozwój społeczno-gospodarczy. Wyselekcjonowanymi zmiennymi są:

przyrost naturalny, średnia długość życia, stopa bezrobocia, wydajność pracy na osobę, DNB *per capita*, udział rolnictwa w tworzeniu PKB, udział przemysłu w tworzeniu PKB, eksport zaawansowanych technologii, inflacja, stan ludności wyżej wykształconej na tle całego społeczeństwa, wydatki na badania i rozwój oraz liczba zabójstw na 100 tys. ludzi³.

Poprzez utworzenie zagregowanej miary rozwoju w/w metodą otrzymano wartości dla każdego państwa w latach 2005–2017. Wartości te zostały zobrazowane na rys. 1.

Widzimy, że od początku badanego okresu to Czechy szczytują się najwyższą wartością wskaźnika rozwoju gospodarczego. Pozostałe państwa osiągają znacznie niższe wartości. Sytuacja diametralnie zmieniła się w 2008 r. Zmiany te zostały wywołane przez kryzys gospodarczy tamtych lat. Jak zauważyć można w przypadku Polski, Słowacji oraz Węgier wywołał on, nawet jeśli chwilowe, to pozytywne zmiany. W Czechach załamanie gospodarcze miało całkowicie przeciwny wpływ na sytuację społeczno-gospodarczą. Nie sposób nie zauważyć ogromnego spadku wartości wskaźnika dla tego państwa. W latach kolejnych kraje V4 wypracowały swoje zróżnicowane pozycje.

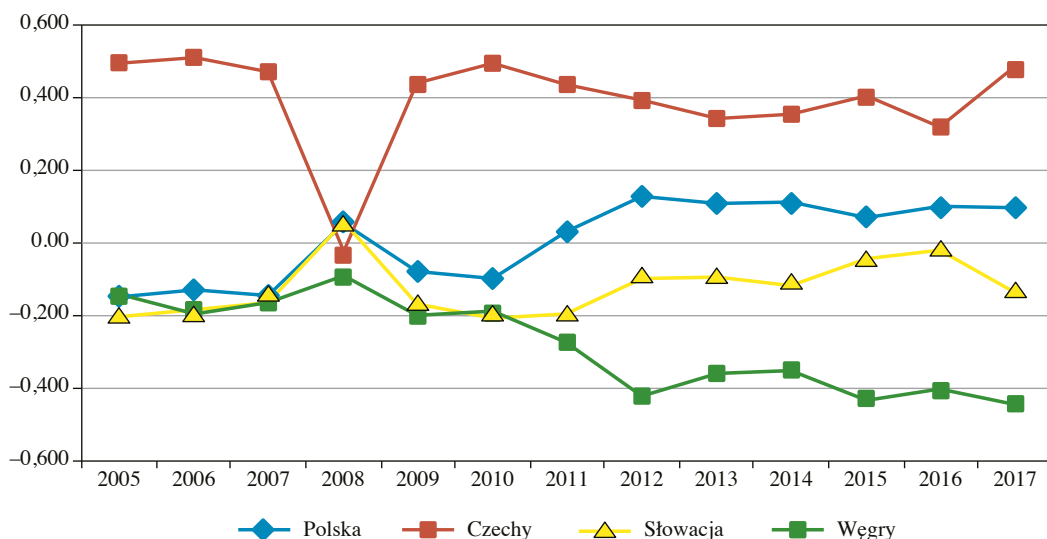
Na podstawie wykresu stwierdzić możemy, że najwyższy poziom rozwoju społeczno-gospodarczego występuje w Czechach, a najniższy na Węgrzech. Co więcej, niepokojącym jest fakt systematycznego spadku wartości wskaźnika dla Republiki Węgierskiej. Wskazuje to pogłębiające się problemy natury społecznej, bądź nieefektywną politykę prorozwojową. Słowacja po latach wzrostu wskaźnika, w 2017 r. odnotowała jego nagły spadek. Polska, jako dynamicznie rozwijający się kraj, utrzymuje stały poziom rozwoju społeczno-gospodarczego. Jest on wyższy niż Węgier i Słowacji, jednak wciąż daleko mu do poziomu Republiki Czeskiej.

Grupa Wyszehradzka jest grupą homogeniczną. Problemy dotyczące społeczeństwo jednego państwa, nie różnią się znacznie od problemów społecznych pozostałych państw. Najpoważniejszej przeszkody w budowaniu rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, Czech, Słowacji i Węgier doszukiwać się można w demografii. Każde z tych państw, w większym bądź mniejszym stopniu, zmagają się z tym istotnym problemem. Niewielki lub ujemny przyrost naturalny determinuje szereg zmian w całej strukturze rozwoju. Konieczna jest zmiana polityki demograficznej, która w procesie długoterminowym, powinna przynieść pozytywne efekty. Pamiętajmy, że dodatni przyrost na-

³ Szczegóły metody patrz Hellwig Z., *Wielowymiarowa analiza porównawcza i jej zastosowanie w badaniach wielocechowych obiektów gospodarczych* [w:] *Metody i modele ekonomiczno-matematyczne w doskonaleniu zarządzania gospodarką socjalistyczną*, red. W. Welfe, PWE, Warszawa 1981.

Rys. 1. Tendencja zmian zagregowanej miary rozwoju krajów Grupy Wyszehradzkiej w latach 2005–2017

Źródło: opracowanie własne.

turalny i odpowiedzialny proces edukacyjny jest inwestycją w przyszłość, która zawsze się zwraca. Nie wolno nam zapomnieć, że przyszłe pokolenie

swoimi decyzjami i pracą kształtować będzie nasza rzeczywistość.

Elastyczny biznesplan

Z Wojciechem Rośkiem rozmawia dr Agnieszka Głodowska

Kiedy i jak zaczęła się Twoja przygoda z Uniwersytetem Ekonomicznym? Co skłoniło Cię do wyboru kierunku MSG i specjalności Handel Zagraniczny?

Patrząc lata wstecz handel był moim przeznaczeniem. Już w szkole podstawowej dni wolne od nauki oraz soboty spędzałem na placu targowym pomagając ojcu w sprzedaży kwiatów. Wybór tej uczelni to przede wszystkim bogata i atrakcyjna oferta naukowa. Również opinie studentów i absolwentów przyczyniły się do podjęcia nauki na tej, a nie innej uczelni. MSG i potem HZ – ponieważ zawsze chciałem pracować w międzynarodowym środowisku biznesowym, nieważne czy we własnej działalności, czy pracując dla kogoś.

Co stało się po studiach, jak zaczęła się i rozwijała Twoja kariera zawodowa?

Kariera zawodowa rozwijała się już w czasie studiów. Zdobywaną wiedzę starałem się przekładać na grunt własnego biznesu. Na zajęciach do każdego wzoru, modelu, schematu, starałem się szukać analogii z mojego biznesu. W ten sposób wykryłem

kilka błędów w prowadzonej działalności, które natychmiast starałem się eliminować. Po studiach wszystko stało się łatwiejsze, studia z praktyką współgrają i przynoszą dobre wyniki – w moim przypadku był to rozwój mojej działalności.

Czym zajmujesz się w swojej obecnej pracy?

Od lat rodzinne gospodarstwo zajmowało się produkcją roślin ozdobnych. Postanowiłem kontynuować tę tradycję, przy czym działalność rodzinną znacznie rozszerzyłem i oczywiście umiędzynarodowiłem. Działając na własną rękę zmuszony jestem do obecności na każdym szczeblu działalności mojej firmy: zakupy, sprzedaż, produkcja, rozliczenia, logistyka, transport, inwestycje. Biorąc pod uwagę wymagania, jakim trzeba sprostać produkując 100 gatunków roślin w cyklu całorocznym, odpowiedzialny jestem za stworzenie odpowiedniego klimatu dla roślin 24h/dobę przez 7 dni w tygodniu i 365 dni w roku, a to wiąże się często z ciężką pracą fizyczną. To moja praca.

Jakie umiejętności, kwalifikacje, najbardziej przydają się w życiu zawodowym?

Wytrwałość i cierpliwość, zwłaszcza przy planowaniu i realizacji inwestycji. Elastyczność na zmiennym rynku, opanowanie i inteligen-

Wojciech Rośiek, absolwent specjalności Handel Zagraniczny (rocznik 2018), właściciel Gospodarstwa Ogrodniczego Wojciech Rośiek

cja emocjonalna – moja praca jest często bardzo stresująca. Szybka zdolność uczenia się, a w przypadku tej branży dużo uczę się od liderów z Holandii. Biznesowy język angielski oraz umiejętność negocjacji – to moja przepustka do kontaktów z zagranicznymi partnerami.

Czy wiedza zdobyta na studiach przydaje Ci się w obecnej pracy?

Nie wyobrażam sobie prowadzenia własnego biznesu nie posiadając wiedzy, którą zdobyłem na UEK-u. Myśląc o dalszym rozwoju z pewnością od przyszłego roku wracam w mury tej uczelni.

Czy masz jakieś rady dla naszych studentów, którzy zaczynają myśleć o swojej karierze zawodowej?

W przypadku własnej działalności to z pewnością dobry biznesplan, nie tylko w wersji papierowej jako wymóg formalny. Biznesplan w głowie, elastyczny, zmieniający się, taki, który możemy codziennie korygować i ulepszać.

Jakie są Twoje plany zawodowe, gdzie widzisz siebie za 5–10 lat?

Planowanie w obecnych czasach jest bardzo trudne. W ciągu tych kilku lat postanowiłem zostać w biznesie ogrodniczym, w którym jest jeszcze dużo do zrobienia, zwłaszcza na rynkach niszowych. Podejmując się kilku inwestycji długoterminowych myślę o rozwoju i produkcji roślin najwyższej jakości.

Katedra Handlu Zagranicznego i specjalność Handel Zagraniczny

2018	
październik 2018	Wydaliśmy kolejny numer półrocznika „Przedsiębiorczość Międzynarodowa” z debiutami studentkimi – w numerze 4(2) opublikowaliśmy 4 artykuły naszych studentów
22.10.2018	Rada Wydziału otworzyła przewody doktorskie dwóm naszym doktoratom: mgr. Rafałowi Bołozowi oraz mgr. Ucha Surmanidze z Gruzji
26.10.2018	Po raz kolejny gościliśmy studentów ekonomii i biznesu z USA studiujących w ramach CET Academic Programs w Pradze. Wraz z naszymi studentami ze specjalności Handel zagraniczny i International Business wzięli oni udział w seminarium dydaktycznym na temat „Doing Business in Poland”
26.10.2018	Wizyta studyjna w Fabryce FIATa oraz Browarach Książęcych w Tychach dla studentów II i III roku studiów licencjackich specjalności Handel zagraniczny
październik 2018	W ramach współpracy z firmą Motorola Solutions rozpoczął się cykl wykładów i warsztatów dla studentów specjalności Handel Zagraniczny
5.11.2018	Pożegnaliśmy ś.p. Prof.dr hab. Stanisława Wydymusa, wieloletniego kierownika naszej Katedry
5.11.2018	Ukazał się kolejny numer (7/2018) Trade-in Newslettera Handlu Zagranicznego
6–7.11 2018	Gościliśmy prof. dr. Frank Haelsinga z wykładami nt. przedsiębiorczości w świecie cyfrowym

10.11.2018	Odbyła się uroczysta graduacja absolwentów kierunku Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze
12–16.11 2018	Gościliśmy prof. dr. Jin-Su Kang z National Chiao Tung University (Tajwan). Pani Profesor przeprowadziła wykłady i warsztaty ze studentami naszej specjalności nt. strategii umiędzynarodowienia korporacji koreańskich
22.11.2018	Obronił się doktorant naszej Katedry p. Liwiusz Wojciechowski
23–25.11 2018	W Bartkowej-Posadowej odbyło się VII Sympozjum Koła Naukowego HZ nt. „Jak nie dać się oszukać, czyli o bezpieczeństwie przy zawieraniu umów i kontraktów w handlu zagranicznym”
13–15.12 2018	Prof. K. Wach, dr A. Głodowska oraz dr M. Maciejewski wzięli udział w prestiżowej 44th EIBA Annual Conference organizowanej przez European International Business Academy
11.12.2018	Koło Naukowe HZ zorganizowało I edycję turnieju „Awantura o handel”
18.12.2018	W restauracji „Hawelka” odbyło się spotkanie opłatkowe Katedry HZ
19.12.2018	Gościliśmy w Katedrze chińską delegację z Shanghai University of International Business and Economics (SUIBE) pod przewodnictwem Profesora Zhanga Daofanga, Prorektora SUIBE. W trakcie wizyty dyskutowane były możliwości współpracy pomiędzy uczelniami, a w szczególności kwestie wspólnych projektów badawczych oraz wymiany wykładowców i studentów
grudzień 2018	Zespół naszej Katedry wydał w PWN książkę pt. „Internacjonalizacja przedsiębiorstw w perspektywie przedsiębiorczości międzynarodowej” oraz jej angielską wersję językową <i>Internationalization of firms in the perspective of international entrepreneurship</i>
2019	
3.01.2019	Gościliśmy Dyrektora Instytutu Biznesu Międzynarodowa Nottingham University Business Scholl Ningbao z Chin
styczeń 2019	Nawiązaliśmy współpracę badawczą z Katedrą Statystyki UEK Kraków
styczeń 2019	Nawiązaliśmy współpracę z Instytutem Bliskiego i Dalekiego Wschodu Uniwersytetu Jagiellońskiego, a obecnie pracujemy nad wspólnym programem studiów w języku angielskim
21.01.2019	Rada Wydziału otworzyła przewód doktorski naszemu doktoratowi, mgr. Arturowi Wolaninowi
21.02.2019	Dr Bożena Pera brała udział w szkoleniu na temat dostosowania programów studiów na naszym kierunku i specjalności do Polskiej Ramy Kwalifikacji, gdyż wkrótce czekają nas kolejne zmiany w programie studiów
marzec 2019	Pracownicy naszej Katedry wzięli udział w szkoleniu nt. „Zasady przygotowywania koncepcji pracy doktorskiej”
8.03.2019	Gościliśmy studentów z prestiżowych uniwersytetów USA, którzy przybyli do nas w ramach Programu CET. Wraz ze studentami specjalności HZ uczestniczyli on w seminarium naukowym pt. „Startups in Poland”, podczas którego mieli okazję m.in. spotkać się z młodym przedsiębiorcą prowadzącym własny startup oraz uczestniczyć w wykładach i warsztatach
22.03.2019	Uczestniczyliśmy w Dniu Otwartym UEK Kraków
27.03.2019	Półrocznik „Przedsiębiorczość Międzynarodowa” został zakwalifikowany do finansowania w ramach programu MNiSW „Wsparcie dla czasopism naukowych”
6–8.04 2019	W Rabce Zdrój odbyło się VIII Sympozjum Koła Naukowego Handlu Zagranicznego nt. „Wejście studenta na rynek pracy”
1–5.04 2019	Dr B.Pera i mgr K. Bigos w ramach programu Mistrzowie Dydaktyki wzięli udział w szkoleniu w Ghent University w Belgii
8–12.04 2019	W naszej katedrze gościliśmy profesorów wizytujących z Korei Południowej oraz Albanii: Prof. Taylan Urkmez (SolBridge International Business School, Korea) z wykładami nt. brandingu na globalnym rynku dóbr luksusowych, prof. Imelda Sejdini (University of Elbasan, Albania) z wykładami nt. społecznej odpowiedzialności biznesu międzynarodowego, dr Albana Madhi (University of Elbasan, Albania) z wykładami nt. przedsiębiorczości i zarządzania MŚP w Albanii

A co po studiach?

Patrycja Płachta

Letnie sympozjum Koła Naukowego Handlu Zagranicznego niestety przechodzi do historii. To już VIII edycja tego wydarzenia i ponownie zakończyła się sukcesem. Trzy kwietniowe dni spędzone na zdobywaniu nowej wiedzy, ćwiczeniach praktycznych, sesji referatowej i oczywiście integracji. Wejście studenta na rynek pracy to temat, z jakim się zmierzaliśmy tym razem. Sobotni poranek, jak to mówią, zaczęliśmy z wysokiego C, ponieważ na ruszt wzięliśmy sprawy związane z naszym wykształceniem i doświadczeniem, czyli z CV. Jak nim oczarować? Tajniki te zgłębialiśmy z prelegentką, która przyjechała do nas z firmy Motorola Solutions. Trafne spostrzeżenia oraz przykłady z życia wzięte sprawiły, że wiemy już, jak zmodyfikować nasze CV, tak, by były atrakcyjne dla przyszłych pracodawców. Kolejnym punktem programu było *case study*, przygotowane przez członkinie naszego koła. Promocja nowej marki na rynku oraz marketingowe sposoby na wdrożenie jej i pozyskanie klientów to tematy, którymi zajęliśmy się w praktyce. Wieczorem zaś wszyscy

zintegrowaliśmy się przez wspólną zabawę, tańce i karaoke, które jest nieodłącznym elementem tej ekipy. Kolejny dzień to kolejne emocje i oczywiście zajęcia. Dzień rozpoczął się dla nas od spotkania z przedstawicielką firmy MBE Group, która opowiedziała nam o tym, jak powinna wyglądać dobra prezentacja oraz jak ją relatywnie dobrze przedstawić. Popołudnie stało pod znakiem sesji referatowej, podczas której mieliśmy okazję wysłuchać referatów wygłoszonych przez chętnych z naszego koła. „Czynniki kształtujące rynek pracy i analiza rynku pracy w Małopolsce”, „Problem bezrobocia osób młodych w krajach europejskich”, „Z drugiej strony medalu, czyli o kompetencjach miękkich oddziałujących na rynek pracy” to tylko niektóre z tytułów referatów naszych studentów. Cieszymy się również, że tego dnia odwiedził nas nasz opiekun – dr Adam Michalik. Spędziliśmy wspólnie czas, co jeszcze bardziej ubogaciło to sympozjum. Teraz z niecierpliwością czekamy na kolejną edycję, która już na jesieni. Do zobaczenia!!!

„TRADE-IN:
Newsletter
Handlu Zagranicznego”
2019, nr 8

Redaktor Naczelna

dr Elżbieta Bombińska
e-mail: bombinse@uek.krakow.pl

Członkowie redakcji

dr Agnieszka Głodowska
e-mail: glodowska@uek.krakow.pl

dr Wojciech Zysk
e-mail: zyskw@uek.krakow.pl

dr Adam Michalik e-mail: michalia@uek.krakow.pl
mgr Krystian Bigos e-mail: bigosk@uek.krakow.pl

Wydawca

Katedra Handlu Zagranicznego
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
ul. Rakowicka 27, 31-510 Kraków

www.khz.uek.krakow.pl – zakładka
„Specjalność HZ”
e-mail: ekhz@uek.krakow.pl

